

Илиева Л.М.

Стопанска Академия «Димитър А. Ценов»

ИССЛЕДОВАНИЕ В ОБЛАСТИ КЛЮЧЕВЫХ РЫНКОВ ДЛЯ МЕСТА НАЗНАЧЕНИЯ «БОЛГАРИЯ»

Аннотация

Глобализация меняет профиль и поведение туристов, они становятся, все более мобильными и более независимыми в процессе решения, и выбора мест посещения для организации своего отдыха. Следует отметить, что современному туризму характерны, как короткие так и длительные поездки на отдых. При выборе места назначения, турист руководствуется описаниями и изображениями связанными с определённым регионом и государством. Политика и стратегия государства играет огромную роль в развитии туризма. Это требует от правительства принятия конкретных мер, для изучения потребительского спроса и желаний клиентов, для подбора национального туристического продукта. Анализы являются предпосылкой к конкретному спросу пользователя и организации необходимых условий в основных и дополнительных поездках. Выявление потребностей в поведении туристов, помогает адекватно реагировать на спрос в различных секторах туризма и дает возможность построить образ национального туристического направления. Все эти меры определяют имидж страны и ее отношение к политике и стратегии Европейского сообщества в целом.

Ключевые слова: основные рынки, туристические рынки, туристическое место назначения

УДК 330.36

«ЕКОНОМІЧНА СТІЙКІСТЬ» ТА «ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ»

Безугла Т.В.

Харківський державний університет харчування та торгівлі

В статті уточнено значення понять «економічна стійкість» та «фінансова стійкість». Проаналізовано основні характеристики понять. Виділено критерії економічної та фінансової стійкості з відмінними характеристиками.

Ключові слова: економічна стійкість, фінансова стійкість, підприємство, фінансові ресурси, конкурентоспроможність, платоспроможність.

Постановка проблеми. Однією з головних умов виживання та розвитку підприємства в сучасних, достатньо складних умовах функціонування є його стійкість, високий рівень якої забезпечує конкурентоспроможність та платоспроможність.

Питанню економічної стійкості присвячено багато наукових праць, однак більшість з них найчастіше зводиться лише до фінансової стійкості підприємства – тобто його платоспроможності. Це твердження не є зовсім коректним, так як ці поняття взаємопов'язані та економічна стійкість є значно ширшою характеристикою.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Економічна стійкість використовується науковцями-економістами у різних галузях діяльності (промисловій, машинобудівній, маслосудівній, поліграфічній та інш.), такі автори як В. Дергачева, Д. Ковальов і Т. Сухорукова, З. Коробкова, Є. Коротков, А. Шеремен, Ю. Масленко та Н. Кульбака, І. Недін, і. Сенько розглядають економічну стійкість підприємства, як його фінансовим станом.

Аналіз питання економічної стійкості підприємства показав, що дослідження в цій області ведуться доволі інтенсивно, проте увага дослідників переважно зосереджена на фінансових аспектах. Хоча економічна стійкість – це узагальнювальна комплексна категорія, що не може бути обмежена відображенням лише однією складовою діяльності суб'єкта господарювання.

Неоднозначність дефініцій, відсутність злагоженості поглядів учених щодо визначення сутності та змісту категорії «економічна стійкість» та «фінансова стійкість» зумовили актуальність цього дослідження.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Не зважаючи на широкий розгляд піднятих у роботі питань, все ж не достатньо уваги приділяється розбіжностям «економічної стійкості» та «фінансової стійкості».

Мета статті. Головною метою цієї роботи є уточнення значення сутності та змісту понять «економічна стійкість» та «фінансова стійкість».

Виклад основного матеріалу дослідження. У науковій економічній літературі стійкість підприємства частіше розглядається тільки з позиції його фінансового положення, платоспроможності, рівня ймовірності банкрутства, а також як здатність господарюючих суб'єктів не відхилятися від траєкторії свого розвитку за темпами зростання прогнозованих показників при впливі на них зовнішніх і внутрішніх факторів. Практично економічна стійкість підприємства зводиться лише до фінансової стійкості. Фінансова стійкість – тільки прагнення до рівноваги, а її досягнення можливе лише за відсутності негативних шоків. На нашу думку, економічна стійкість не може визначатися лише фінансовим станом підприємства. Фінанси підприємства безсумнівно відіграють велику роль у діяльності підприємства, але економічна стійкість є більш широким поняттям.

Економічна стійкість – це комплексне поняття, що пов'язане зі здатністю зберігати цілісність та рівновагу в умовах негативних та позитивних впливів різноманітних внутрішніх і зовнішніх факторів, завдяки ефективному використанню ресурсів підприємства.

Фінансова стійкість підприємства – це стан фінансових ресурсів, їх розподілу та використання, що забезпечує стійкий розвиток підприємства на основі

Таблиця 1

Аналіз характеристик економічної стійкості та фінансової стійкості

Економічна стійкість	Фінансова стійкість
Економічний розвиток підприємства	Розвиток фінансових відносин, фінансових ринків
Приріст інвестиційного капіталу	Приріст фінансових ресурсів
Вірогідність зростання заробітної плати	Рух фінансових ресурсів
Залежить більшою мірою від зовнішніх та внутрішніх чинників	Залежить більшою мірою від внутрішніх чинників
Пошук нових варіантів господарської діяльності	Пошук нових джерел фінансування
Пошук ділових партнерів і укладання угод	Налагодження ділових взаємовигідних зв'язків з фінансовими інститутами ринку

зростання прибутку й капіталу за умови формування достатньої платоспроможності та кредитоспроможності за припустимого рівня ризику [1].

А.Д.Шеремет і Р.С.Сайфулін відзначають, що фінансова стійкість – це визначений стан рахунків підприємства, що гарантує його постійну платоспроможність [2]. Дійсно, у результаті здійснення якої-небудь господарської операції фінансовий стан підприємства може залишатися незмінним, або чи покращитися погіршитися. Потік господарських операцій, чинених щодня, є як би «порушником» визначеного стану фінансової стійкості, причиною переходу з одного типу стійкості в інший. Знання граничних границь зміни джерел засобів, для покриття вкладень капіталу в основні чи фонди виробничі витрати, дозволяє генерувати такі потоки господарських операцій, що ведуть до поліпшення фінансового стану підприємства, до підвищення його стійкості [3].

Все більшого значення останнім часом набуває використання людського фактора на підприємстві. Тому не можливо не відмітити, що одним із визначальних показників стійкості будь-якого сучасного підприємства є вміння керівника налагоджувати ділові та особисті контакти з людьми. При цьому налагодженні ділові контакти, зв'язки, оформлення угоди, договори, запрошення співробітників на підприємство відносяться до зовнішніх факторів господарської системи, а професіоналізм керівника та особисті його якості – до внутрішніх факторів. Тут напрашується висновок про те, що стійкість слід характеризувати в залежності від розмірів і часу існування підприємства. Якщо колектив великого підприємства не розуміє і не схвалює управлінські рішення, то навряд чи дане підприємство є стійким, і, навпаки, при низькому відсотку інвестування, але при повній довірі співробітників, можна говорити про стійкість, яка досягається за рахунок збільшення часу творчої роботи співробітників, ентузіазму і ділових зв'язків.

Якщо стійкість характеризує сталість позитивних тенденцій, то з точки зору людського фактора до показників стійкості можна віднести: рівень плинності кадрів, кваліфікацію, освіту, наявність досвіду роботи співробітників і стажувань за кордоном.

Тому неможливо зводити економічну стійкість лише до фінансової стійкості, так як вона включає такі вагомі фактори впливу на господарюючий суб'єкт, як ділова активність та стійкість персоналу. Для кожного конкретного підприємства є свої складові економічної стійкості, а визначення фінансового стану необхідне кожному господарюючому суб'єкту.

Аргументом ототожнення є ствердження, що положення підприємства на ринку, в першу чергу залежить від наявності і направлення використання фінансових ресурсів.

Виділимо основні критерії економічної стійкості та фінансової стійкості, які мають відмінні характеристики (табл. 1).

Фінансова стійкість, формується внаслідок стабільного одержання підприємством прибутків, що створює можливості для вільного маневрування та ефективного використання грошових коштів і сприяє підвищенню ритмічності та надійності процесів матеріально-технічного постачання і реалізації

продукції. Проте сьогодні в Україні багато підприємств працюють зі збитками, але не є банкрутами і продовжують свою діяльність. Тому ми вважаємо, що фінансова стійкість є однією з найважливіших передумов економічної стійкості, яка є багатограннішою універсальною категорією.

Якщо розглядати показники діяльності підприємства, то розвиток буде пов'язане з основною та інвестиційною діяльністю в умовах жорсткої конкурентної боротьби. Підвищення конкурентоспроможності підприємства – це спосіб збереження стійкості протягом певного періоду. Рішення поставленого завдання пов'язане з накопиченням і ефективною реалізацією економічних ресурсів на підприємстві, що виражає стабільну діяльність. Таким чином, можна сказати, що фінансова стійкість – це розвиток, рух фінансових ресурсів.

Слід зазначити, що при розгляді фінансової стійкості найчастіше розглядається тільки внутрішнє середовище, проте загрози для стійкого стану підприємства набувають і від зовнішнього середовища. Економічна стійкість – це динамічна категорія, що включає стійкість функціонування та стійкість розвитку підприємства стосовно заданих цілей.

Зосередження ефективного функціонування підприємства винятково на фінансовому стані не відобразить повної картини діяльності підприємства і не забезпечить ріст майбутньої економічної цінності організації. Оцінка фінансового стану підприємства не дозволяє визначити ефективність господарської діяльності в цілому. Тому ототожнення поняття «економічна стійкість» з «фінансовою стійкістю» є досить некоректним, оскільки фінансова стійкість є однією із складових економічної стійкості тому необхідно зауважити, що поняття «економічна стійкість» є значно ширшим значенням.

Висновки і пропозиції. З наведеного вище можна зробити наступні висновки поняття «економічна стійкість» містить категорію «фінансова стійкість». Економічна стійкість підприємства – це динамічне, комплексне, складне і багатогранне поняття. Залежно від специфіки конкретної системи воно має багато підходів до визначення та охоплює широке коло об'єктів. Фінансова стійкість базується на руху фінансових ресурсів, що забезпечує платоспроможність підприємства.

Список литературы:

1. Лапуста М.Г. Определение характера финансовой устойчивости предприятия – <http://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=122995>
2. Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С. Методика финансового анализа. – М.: ИНФРА-М, 1996.
3. Анализ экономической деятельности клиентов банка: учебное пособие. Под ред. Проф. О.И. Лаврушина. – М.: ИНФРА-М, 1996.

Безуглая Т.В.

Харьковский государственный университет питания и торговли

«ЭКОНОМИЧЕСКАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ» И «ФИНАНСОВАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ»**Аннотация**

Уточнено определение понятий «экономическая устойчивость» и «финансовая устойчивость». Проанализированы основные характеристики понятий. Выделены критерии экономической и финансовой устойчивости с отличительными характеристиками.

Ключевые слова: экономическая устойчивость, финансовая устойчивость, предприятие, финансовые ресурсы, конкурентоспособность, платежеспособность.

Bezugla T.V.

Kharkov State University of Food Technology and Trade

«ECONOMIC SUSTAINABILITY» AND «FINANCIAL SUSTAINABILITY»**Summary**

Clarified definition of «economic stability» and «financial stability.» Analyzed the main characteristics of the concepts. Allocated criteria economic and financial stability with different characteristics.

Keywords: economic sustainability, financial sustainability, enterprise, financial resources, competitiveness, solvency.

УДК 336

**ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ОРГАНИЗАЦИИ И РЕГУЛИРОВАНИЯ
БАНКОВСКОГО ПРОЕКТНОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ****Большакова М.С.**

Федеральное государственное образовательное бюджетное учреждение
высшего профессионального образования
«Финансовый университет при Правительстве Российской Федерации»

Проведен анализ основных направлений развития банковского проектного финансирования в мире и в России. Проведено сравнение основных отраслевых ориентиров значимых Институтов Развития. Внесены предложения по развитию сотрудничества в рамках международных программ развития и использованию их в России.

Ключевые слова: банковское проектное финансирование, Институт Развития, отраслевая направленность.

Последствия прошедшего в 2008-2010 гг. мирового кризиса, нестабильная ситуация в Европейском союзе и риск дефолта по обязательствам США, отразились на динамике банковского проектного финансирования (БПФ).

На рис. 1. отражены сравнительные данные по объему проектного финансирования в целом в мире и отдельно по региону ЕБВА (Европа, ближний Восток, Африка), в который входит Россия. Тренд развития ПФ в ЕБВА совпадает с основным мировым трендом. В период с 2005 по 2008 год наблюдается рост рынка ПФ, после которого наступает значительный спад по миру на 42,3%, и на 56% по ЕБВА. Причиной данного снижения явился мировой финансовый кризис, что обусловило наличие тенденции к сокращению объемов ПФ. Уже в 2010 г. наблюдается рост текущих объемов ПФ, однако

так и не достигает уровня 2008 года. По прогнозу МВФ на 2013-2014 годы рост мировой экономики составит 3,3% в 2013 и 4% в 2014 г.¹

Рис. 1. Динамика рынка проектного финансирования в мире и ЕБВА

Источник: построено автором на основании данных «PROJECT FINANCE REVIEW» Обзор рынка проектного финансирования компанией Thomson Reuters: Стэмфорд, США, 2012

¹ «World Economic outlook: Hopes, Realities, Risks»: International Monetary Fund, 2013